

Inbreng commissiedebat Kansspelen (3 september 2026)

Geacht Kamerlid,

Op 3 september vindt het commissiedebat Kansspelen plaats. Vanuit het Expertisecentrum Gokken van het Trimbos-instituut zouden wij u graag enkele aandachtspunten willen meegeven vanuit het perspectief van volksgezondheid, preventie en bescherming van kwetsbare groepen.

Aanscherping van het beleid op (online) gokken is hard nodig

Sinds de opening van de online gokmarkt is het aantal mensen dat gokt sterk toegenomen. Vanuit volksgezondheidsperspectief vergroot een groeiende groep mensen die gokken ook de groep mensen die risico loopt op gokschade.

Dat deze ontwikkeling zich daadwerkelijk voordoet, wordt steeds zichtbaarder. Zo laten recente cijfers van de Nederlandse Verslavingszorg een duidelijke toename zien in het aantal mensen dat zich meldt voor behandeling van gokproblematiek. Tegelijkertijd is dit slechts het topje van de ijsberg: gokschade reikt veel verder dan verslavingszorg en omvat ook financiële problemen, psychische klachten en sociale schade. Schade die vaak buiten beeld blijft. Dat maakt dat gokken niet gezien kan worden als een alledaagse en onschuldige activiteit, maar dat gokproducten inherent risicovol zijn. De recente ontwikkelingen onderstrepen dat de huidige bescherming tekortschiet en dat aanscherping van het beleid noodzakelijk is. Tegen deze achtergrond zijn wij verheugd dat de staatssecretaris voornemens is om aanvullende maatregelen te nemen om gokschade te beperken.

Kies voor een volledig reclameverbod voor gokproducten

In dat licht is het aanscherpen van de regels rond gokreclame een noodzakelijke stap. Reclame voor gokproducten vergroot aantoonbaar de instroom van mensen die gokken en draagt bij aan de normalisering van gokken als alledaagse en onschuldige activiteit. Juist onder jongeren en jongvolwassenen leidt deze voortdurende blootstelling tot een positievere houding ten opzichte van gokken en een lagere drempel om te beginnen.

Het voorgenomen verbod op reclame voor online gokken is daarom een belangrijke stap in de goede richting. Onderzoek laat zien dat er sprake is van een dose-respons relatie tussen blootstelling aan gokreclame en deelname aan gokken: hoe meer blootstelling, hoe groter de kans dat iemand gaat gokken. Een reclameverbod voor online gokken helpt om deze blootstelling te verminderen. Echter, een gedeeltelijk verbod zoals voorgesteld, biedt nog steeds veel ruimte

voor gokbedrijven om marketinginspanningen te verplaatsen. Zolang het is toegestaan om andere gokproducten breed onder de aandacht te brengen, blijft gokken erg zichtbaar in de samenleving en blijft de maatschappelijke norm dat gokken 'erbij hoort' in stand.

Als Trimbos-instituut pleiten we daarom voor een algeheel reclameverbod voor gokproducten. Wij geven u daarom in overweging de staatssecretaris te vragen hoe zij voorkomt dat gokbedrijven hun marketing verplaatsen naar andere gokproducten, en of zij bereid is toe te werken naar een volledig reclameverbod voor alle gokproducten.

Uitstel van de voorgenomen leeftijdsverhoging is gemiste kans

Daarnaast vinden wij het onwenselijk dat de voorgenomen verhoging van de minimumleeftijd voor online gokken is uitgesteld. Jongvolwassenen vormen een aantoonbaar kwetsbare groep: ze krijgen meer financiële zelfstandigheid en zijn extra gevoelig voor online verleidingen. Schade die zij op jonge leeftijd oplopen, hebben gevolgen voor de rest van hun leven. Juist daarom is het logisch om deze groep beter te beschermen.

Het argument dat een leeftijdsverhoging automatisch leidt tot grootschalige uitwijk naar illegaal aanbod overtuigt ons niet. In het Ipsos I&O-onderzoek Perspectief van Nederlanders op kansspelen, meting 2025 geeft 15% van de jongvolwassenen die nu al online gokt aan andere manieren te zullen zoeken om te blijven gokken als de leeftijdsgrens wordt verhoogd. Tegelijkertijd geeft twee derde aan dat niet te zullen doen. Onder jongvolwassenen die nog niet online gokken, zegt 78% niet naar alternatieven te zullen zoeken. Bovendien vindt driekwart van alle jongvolwassenen een leeftijdsverhoging een goed idee. Dat wijst erop dat een leeftijdsverhoging een substantieel preventief effect kan hebben. Wij geven u in overweging de staatssecretaris te vragen wanneer zij de leeftijdsverhoging naar 21 jaar wil betrekken bij het beleid, en welke aanvullende maatregelen zij neemt om jongvolwassenen tot die tijd beter te beschermen.

Tot slot

Gokschade is geen bijeffect, maar een voorzienbaar gevolg van een groeiende en steeds zichtbaardere gokmarkt. Effectief beleid vraagt daarom om duidelijke keuzes die de bescherming van Nederlandse burgers, en in het bijzonder kwetsbare groepen zoals jongvolwassenen, centraal stellen.

Het Expertisecentrum Gokken van het Trimbos-instituut hoopt dat u bovenstaande punten meeneemt naar het debat. Mochten er vragen of onduidelijkheden zijn, dan denken we graag met u mee.

Met vriendelijke groet,

Anouk Tuijnman en Simone Onrust

Expertisecentrum Gokken